

Lausunto maantien 152 parantaminen välillä Hämeenlinnanväylä – Tuusulanväylä, aluevaraussuunnitelma, ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

VD/3089/00.04.03/2019

HP/HW/MH/JV/LL

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Vantaan kaupungilta lausuntoa maantien 152 parantamista välillä Hämeenlinnanväylä – Tuusulanväylä, aluevaraussuunnitelmaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena

Lausuntoa pyydettiin 23.12.2019 mennessä. Vantaan kaupunki on pyytänyt lausunnotta lisää aikaa 17.1.2020 saakka.

Arviointiohjelma ja kuulutus löytyvät osoitteesta: www.ymparisto.fi/MT152parantaminenYVA

Hankkeen kuvaus

Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan kaupunki ja Tuusulan kunta laativat aluevaraussuunnitelmaa maantien 152 jatkeen toteuttamisesta. Suunnittelukohteena on maantien 152 jatke, joka on uusi tieyhteys Hämeenlinnanväylän (vt 3) ja Tuusulanväylän (kt 45) välille Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolelle (ns. Kehä IV). Uusi väylä kuuluu maakunnan kehittämisen tavoitteisiin. Maantien yhteystarve ja siihen kytkeytyvä maankäytön kehittäminen on osoitettu Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa, jonka yhteydessä tutkittiin useita linjausvaihtoehtoja, ja uudessa maakuntakaavaehdotuksesta Uusimaa-kaava 2050. Keskeisin peruste uudelle väylän toteutukselle on uusien logistiikkakeskusten poikittaiset liikkumistarpeet pääteiden välillä sekä nykyisten reittien huono kyky palvella kehittyvien alueita ja toimintoja.

Hankkeessa laaditaan päätöksentekoa ja kaavoitusta palveleva aluevaraussuunnitelma. Vantaalla on käynnissä koko kaupungin yleiskaavan laatiminen (Vantaan yleiskaava 2020). Tuusulassa on myös käynnissä koko kunnan yleiskaavan laatiminen ja lisäksi Focus-alueella on vireillä suunnitelmaan pohjautuvat asemakaavoitustyöt. Suunnitteluprosessiin kuuluu lakisääteinen ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jossa vertaillaan vaihtoehtoja. YVA-menettely käynnistettiin kesällä 2019, kun Uudenmaan ELY-keskus (ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue) ratkaisi hankkeen edellyttävän ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. YVA-menettelyn pohjalta aluevaraussuunnitelma viimeistellään vuoden 2020 aikana.

YVA-menettelyssä tutkittavat vaihtoehdot on muodostettu edeltävien selvitysten, maankäytön tarpeiden ja hankkeelle asetettujen tavoitteiden perusteella. Myös ympäristöarvioista on saatu reunaehdot suunnitteluun.

Arvioitavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

Vaihtoehto 1 (VE 1) sisältää uuden maantietasaisen väylän Hämeenlinnanväylän ja Tuusulanväylän välillä. Siinä Reunassa vaihtoehtoiset linjaukset Reuna 1A ja Reuna 1B.

Vaihtoehto 0+ (VE 0+) on pelkän Focus-alueen toteutus eli vaihtoehto sisältää uuden maantietasaisen väylän Myllykyläntien ja Tuusulanväylän välillä. Yhteys palvelee Focusin asemakaava-alueita kytkien sen Tuusulanväylään ja muuhun tie- ja katuverkkoon.

Arvioinnin keskeisenä tavoitteena on tunnistaa hankkeen vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävät vaikutukset. Arviointia tehdään asiantuntijatyönä monipuolisiin lähtötietotietoihin tukeutuen. Arvioinnin tueksi on tehty maastokaudella 2019 luontoselvitys, joka kohdentui herkkiin ja suojeltuihin luontoarvoihin. Käynnissä olevasta kaavoituksesta saadaan paljon tietoja arviointiin. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään YVA-menettelystä ja kaavoituksesta saatavaa palautetta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tunnistetaan myös haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet.

Arvioitavat vaikutukset

Arviointiohjelmassa on esitelty arvioitavat vaikutukset mm. yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja aluekehitykseen, ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen, meluun ja ilmalaatuun, pinta- ja pohjavesiin, luonnonoloihin ja suojelualueisiin, maa- ja kallioperään sekä luonnonvarojen käyttöön, maisemaan ja kulttuuriperintöön, ilmastomuutokseen. Lisäksi on arvioitu liikenteellisiä vaikutuksia ja rakentamisen aikaisia vaikutuksia.

Merkittäviksi tunnistettavia vaikutuksia ovat Vantaan kannalta liikenteelliset vaikutukset liikennejärjestelmään sekä poikittaisyhteyden valtateiden 3 ja 4 välillä parantuminen. Alueen erityispiirteenä on monipuoliset luontoarvot, joita on keskittynyt erityisesti Reunaan ja Tuusulanjoen ympäristöön. Maiseman ja kulttuuriperinnön arvoja esiintyy Vantaanjokilaaksossa ja Tuusulan Myllykylässä. Suunnittelualueella on asutusta alttiina ympäristöhäiriöille mm. Kesäkylässä, Myllykylässä ja Focus-alueella.

Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

”Valtion toteuttama uusi itä-länsisuuntainen maantieyhteys on tarpeellinen. Tällä hetkellä Keski-Uudeltamaalta puuttuvat suorat ja laadukkaat logistiikan poikittaisyhteydet valtateiden 3 ja 4 väliltä. Raskaan liikenteen poikittaisyhteyksien puute voi vaikuttaa yritysten sijaintipäätöksiin ja tuottaa siten lisää hiilidioksidipäästöjä. Yhteyksien puute lisää myös kustannuksia ja ohjaa liikennettä alemmalle tie- ja katuverkolle, missä haitat ovat suurempia.

MAL 2019-suunnitelman mukaan vuoteen 2030 mennessä toteutetaan Järvenpää-kantatie 45 poikittaisyhteys, joka palvelee ennen muuta pitkämatkaista tavaraliikennettä. Lentoaseman pohjoispuolinen maantie 152 on tärkeä maankäytön kehittämisen kannalta erityisesti Tuusulan alueella ja palvelee eri tarpeita kuin em. pohjoisempi Järvenpää-kantatie 45 yhteys. MAL 2019 -suunnitelman mukaan maantie 152 suunnitteluvalmiutta edistetään vuoteen 2030 mennessä ja se voidaan toteuttaa vaiheittain maankäytön niin edellyttäessä.

Ilmastovaikutusten osalta Vantaa on sitoutunut olemaan hiilineutraali kaupunki vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa, että Vantaalla tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyskehankkeita muualla. Raportissa ilmoitetaan, että tyypillisesti hankkeiden vaikutusten arvioinnissa ei ole tarkasteltu materiaalien hiilijalanjälkeä eikä hiilinieluja. Kaupungin haastavien tavoitteiden toteutumisen kannalta voidaan todeta, että myös rakentamisen ja materiaalien hiilijalanjäljen laskenta sekä vaikutukset hiilinieluihin tulee sisällyttää vaikutusten arviointiin.

Vantaan kaupunki esittää, että YVA-arvioinnin linjausvaihtoehtoissa olisi mukana myös aluevaraussuunnitelman vaihtoehto, missä linjaus kulkee Myllykyläntieltä Tuusulan puolella aina Koivikon asuntoalueen luoteispuolelle asti. YVA:ssa tulisi kuvata kyseinen vaihtoehto yhteismitallisesti muiden vaihtoehtojen kanssa.

Arviointiohjelman mukaan luontoarvoja tullaan tarkastelemaan monipuolisesti eri linjausvaihtoehtoilta. Kaupungin käsityksen mukaan YVA-ohjelma on puutteellinen luontotietojen esille tuomisessa erityisesti Josvahalmin eteläosassa sekä viitasammakkolampien sijainnissa tielinjaukseen nähden. Luontotiedot tulee kuvata YVA-arvioinnissa tarkemmin koskien viitasammakkolampien sijaintia tielinjauksen läheisyydessä, harsosammaleen esiintymisalueita ja lähteiden sijaintia.

Luontoarvojen näkökulmasta linjausvaihtoehtoissa ilmenee ongelmia mm. Reunassa, Kesäkylässä ja Myllykylässä. Josvahalmin lähteikköisen eteläosan yli esitetään jo YVA-vaiheessa tarkasteltavaksi korkeaa maisemasiltaa, joka säilyttäisi tien alle jäävään luontoa ja tärkeää ekologista yhteyttä. Siltavaihtoehdolla on suuri merkitys mm. hankkeen toteutuskustannuksiin ja se tulee tutkia riittävällä tarkkuudella.

Hankealueen läpi kulkee pääkaupunkiseudulle tärkeä Päijänne-tunneli. YVA-arvioinnissa tulee arvioida mahdolliset vaikutukset Päijänne-tunneliin sekä sen aiheuttamat tieluiskien ja sivuojen suojaustarpeet mm. mahdollisen liikenneonnettomuuden aiheuttaman kemikaalivuodon varalta.

Tieliikenteen melumallinnukset on laadittava sekä ilman melusteita sekä melusteiden kanssa. Laskentojen perusteella vaihtoehtoilta määritellään alustavat meluntorjuntatarpeet, jotka tarkentuvat YVA-menettelyn aluevaraussuunnitelman viimeistelyssä. Tiesuunnitelmavaiheessa meluntorjuntaratkaisut tarkennetaan edelleen. Ilmanlaadun arvioinnissa tulee huomioida tiepölyn aiheuttama ympäristövaikutus ja hyödyntää laskennan lisäksi täydentäviä asiantuntija-arvioita.

Teknisenä huomautuksena kaupunki toteaa, että sivun 82 kuvasta puuttuu Kesäkylässä linjausvaihtoehtojen tunnukset.”

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja muutti lausunnon neljännen kappaleen viimeisen lauseen kuulumaan seuraavasti (yliviivatut kohdat poistetaan):

”~~Aluevaraussuunnitelmassa linjaus on alustavasti todettu mahdottomaksi toteuttaa, mutta~~ YVA:ssa tulisi ~~silti~~ kuvata kyseinen vaihtoehto yhteismitallisesti muiden vaihtoehtojen kanssa.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu -palveluyksikkö

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

suunnittelupäällikkö Markus Holm, puh. 043 827 0942, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
liikenneinsinööri Jaana Virtanen, puh. 050 302 8936, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa
